

К. В. Кудлата,
магістрант кафедри державного управління і менеджменту,
Національна академія державного управління при Президентові України

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

К. Kudlata,
master student, Department of public administration
and management National Academy of public administration the President of Ukraine

FACTORS INFLUENCING THE EFFECTIVENESS OF THE MECHANISMS OF STATE ADMINISTRATION PHYSICAL CULTURE AND SPORTS FOR EXAMPLE CHERNIVTSI REGION

У статті визначено фактори впливу, які обумовлюють ефективність механізмів державного управління фізичною культурою і спортом на регіональному рівні на прикладі Чернівецької області. Досліджено структуру та динаміку основних індексів показників ефективності функціонування сфери фізичної культури та спорту. Дано оцінку, визначено зміст та сутність факторів впливу на динаміку показників розвитку та функціонування галузі в Чернівецькій області.

The paper defines the effectiveness of the mechanisms of state administration physical culture and sports at the regional level on the example of the Chernivtsi region. Have investigated the structure and dynamics of the main indices of indicators of efficiency of functioning of the sphere of physical culture and sports. Assessed, to determine the content and essence of the factors of influence on the dynamics of the development and functioning of the industry in the Chernivtsi region.

Ключові слова: фізична культура, спорт, державне управління, регіон, фактор.
Key words: physical culture, sport, public administration, region, factor.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ В ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ТА ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Удосконалення та підвищення дієвості механізмів державного управління фізичною культурою і спортом на регіональному рівні можливий лише за умови якісної та кількісної оцінки стану розвитку галузі як соціально-економічної системи регіону. Відомо, що розвиток фізичної культури та спорту здійснюється завдяки удосконаленню та поліпшенню усіх видів забезпечення — матеріально-технічного, фінансового, кадрового, інформаційного, медичного. Вагоме місце у цих процесах посідають механізми державного управління господарською діяльністю у сфері фізичної культури та спорту, адже саме в процесі її здійснення продукуються послуги фізкультурно-спортивного характеру у достатній кількості та належної якості. Ефективність механізмів державного управління фізичною культурою і спортом найбільшою мірою проявляється через стан показників розвитку фізичної культури і спорту в регіоні. Саме тому, дослідження якісно-кількісного стану, процесів та тенденцій розвитку сфери фізичної культури і спорту як соціально-економічної системи регіону є надзвичайно важливим завданням, і вирішення якого, дозволить вжити комплексних та системних заходів з підвищення ефективності механізмів державного управління нею.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗГЛЯД ТА ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ

Низка учених [1, 2, 3], які досліджували проблему підвищення ефективності механізмів державного управління, прийшли до висновку, що провідною умовою застосування будь-якого механізму управління необхідне повне, точне, всебічне обґрунтування змісту управлінських впливів, яке має базуватись на визначенні кількісно-якісних параметрів поточного та бажаного кінцевого стану суб'єкту управління. На їх думку, саме така визначеність дозволяє найбільш точно дібрати комплекс доцільних за даних умов засобів, методів, форм управлінського впливу. Згідно з Законом України "Про фізичну культуру і спорт" [6] рівень розвитку фізичної культури та спорту визначається низкою наступних індикаторів: показниками рівня фізичного здоров'я різних груп населення; залучення громадян до занять масовим спортом; залучення інвалідів до занять фізкультурно-спортивною реабілітацією; залучення дітей та молоді, у тому числі дітей та молоді з інвалідністю, до занять у дитячо-юнацьких спортивних школах; досягнень спортсменів України на змаганнях відповідних рівнів; забезпеченості кадрами сфери фізичної культури і спорту; фінансового та матеріально-технічного забезпечення сфери фізичної культури і спорту; створення умов для доступу інвалідів до спортивних споруд. Як зазначає в цьому контексті І. Гасюк [2, 3], вищеозначені показни-

ки не дають можливості об'єктивно та всебічно оцінити рівень розвитку фізичної культури в цілому і за окремими підсистемами галузі, адже висвітлюють кількісні характеристики процесів, а не якісні перетворення, їх динаміку та стан на певному проміжку часу. На думку дослідників [1, 2, 3, 4], перелік індикаторів розвитку фізичної культури і спорту за окремими напрямками роботи необхідно доповнити тими, які висвітлюють якісні процеси розвитку і стану галузі та найбільшою мірою корелюють із суспільними цінностями в сфері фізичної культури та спорту. Впровадження в практику оцінки стану сфери фізичної культури та спорту за такими індикаторами, на думку дослідників, дозволить охарактеризувати стан і динаміку основних цінностей та надбань у сфері фізичної культури та спорту — рівня здоров'я відповідних вікових категорій населення, пріоритетів щодо способу життя, роботи з організації превентивних заходів щодо соціальних патологій, криміналізації, дієвості заходів щодо створення належної інфраструктури для оздоровлення нації тощо.

ВИОКРЕМЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНИШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Як свідчить проведений аналіз наукових напрацювань, на часі є актуальним дослідження особливостей структури та динаміки показників функціонування та розвитку галузі на регіональному рівні, визначення змісту провідних факторів та чинників впливу на тенденції розвитку сфери фізичної культури і спорту, яке, у свою чергу, дозволить підвищити ефективність механізмів державного управління нею.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Здійснити оцінку рівня розвитку фізичної культури та спорту в Чернівецькій області, дослідити динаміку та структуру основних показників галузі, визначити зміст факторів та чинників впливу на тенденції розвитку галузі в регіоні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОДЕРЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У нашому дослідженні, із урахуванням вимог науково-методичної літератури [4, 5, 7], для визначення стану розвитку галузі, її оцінки, нами визначено декілька груп індикаторів до яких увійшли — показники фінансового, кадрового забезпечення, показники розвитку галузевої інфраструктури, якісні показники розвитку галузі та окремих її підсистем в Чернівецькій області [1, 2, 3]. Джерельною базою виступили статистичні дані розвитку сфери фізичної культури та спорту Чернівецької області за 2006—2012 роки та звіти обласного управління справами, молоді та спорту. Зважаючи на доступність та рівень деталізації нами для оцінки рівня розвитку сфери фізичної культури та спорту в Чернівецькій області були обрані 16 індикаторів, які відображаються у чинній статистичній звітності в галузі фізичної культури і спорту, а саме: показники кадрового забезпечення — кількість працівників галузі; показники матеріально-технічного забезпечення — кількість спортивних споруд, спортивних дитячо-юнацьких шкіл в Черні-

Таблиця 1. Результати оцінки стану сфери фізичної культури та спорту Чернівецької області за методом рейтингової оцінки О.І. Кулинича та методикою розрахунку рівня економічної безпеки України за 2006—2012 роки

Роки	Методики, рейтинги, оцінки	
	Методика рейтингової оцінки Кулинича О.І.	Методика оцінки економічної безпеки
2006	7	0,25
2007	5	0,26
2008	1	0,26
2009	3	0,30
2010	6	0,30
2011	2	0,30
2012	4	0,29

Примітка:

- показники, за якими проводились розрахунки: загальна кількість тренерів; загальна кількість власних спортивних споруд; загальна кількість спортсменів розрядників; загальна кількість осіб, що займаються усіма видами спорту; загальна кількість спортсменів з обмеженими можливостями;
- оцінка стану галузі відповідає рейтингу певного року, у якому найкращим показником є 1, а найгіршим — 7;
- шкала балів за методикою розрахунку економічної безпеки відповідає таким рівням оцінки: 0,0—0,29 — погано; 0,30—0,55 — задовільно; 0,56—0,75 добре; 0,76—1,0 — відмінно.

вецькій області; показники спортивної роботи — кількість тих, хто займається у спортивних секціях та гуртках усіма видами спорту; кількість видів спорту, що культивуються в області, кількість спортсменів розрядників за видами спорту тощо; показники фінансового забезпечення тощо. Первинні дані були отримані із статистичної звітності за формами 2 та 5-ФК виконавчого органу державної влади в сфері фізичної культури і спорту за 2006—2012 роки Чернівецької ОДА. Оцінка стану сфери фізичної культури і спорту здійснювалась за методом комплексної оцінки результатів соціально-економічного розвитку, який є складовою частиною методу комплексних статистичних коефіцієнтів автором якого є професор О.І. Кулинич [4], за методикою розрахунку рівня економічної безпеки України [7] (табл. 1). Факторний аналіз здійснювався за методом головних компонент з "varimax" обертанням з метою зменшення розмірності вихідних даних та встановлення найбільш вагомих факторів впливу на тенденції розвитку та функціонування галузі. Також було проведено оцінку взаємозв'язків між чинниковими та результуючими ознаками методом статистичних рівнянь залежностей, що дозволило визначити інтенсивність впливу певних факторів на динаміку залежних показників стану розвитку сфери фізичної культури та спорту Чернівецької області. Реалізація вищезначених завдань відбувалась з використанням комп'ютерних математико-статистичних комплексів PASW Statistics 21, програмного забезпечення оцінки взаємозв'язків економічних явищ методом статистичних рівнянь залежностей з урахуванням вимог спеціальної літератури [5].

Результати оцінки стану сфери фізичної культури та спорту в Чернівецькій області за досліджуваними показниками засвідчили, що за методикою рейтингової оцінки [4] найкращими значеннями показників характеризувався 2008 рік, 2011 та 2009 роки (табл. 1), а найгіршими вони були у 2006 та 2010 роках. Це свідчить

Таблиця 2. Групування перемінних вихідного масиву даних за факторною належністю

Компоненти факторної моделі	№	Перемінні вихідного масиву даних	Факторне навантаження
Перший фактор – результативний та фінансово-кадровий	14	кількість спортсменів розрядників підготовлених за олімпійськими видами	,955
	11	кількість спортсменів олімпійських видів спорту	,872
	15	кількість спортсменів розрядників підготовлених за не олімпійськими видами	,870
	10	кількість спортсменів	,857
	4	кількість тренерів, що мають освіту в галузі ФКіС	-,802
	5	кількість тренерів, що мають освітній рівень спеціаліста, магістра	-,793
	8	фінансування	-,750
Другий фактор – результативно-забезпечувальний	7	кількість працівників власних спортивних споруд	,556
	16	кількість спортсменів розрядників підготовлених в підсистемі інваспорту	,912
	1	кількість спортивних шкіл	-,905
	3	кількість тренерів за видами спорту	,821
	13	кількість спортсменів спорту інвалідів	,759
Третій фактор – організаційно-забезпечувальний	9	кількість відділень за видами спорту	-,919
	6	кількість адміністративних працівників шкіл	,755
	2	кількість власних спортивних споруд	,737

про те, що показники розвитку сфери фізичної культури та спорту 2008 року можуть бути використані як базисні для порівняння динаміки розвитку галузі. Також нами була здійснена оцінка стану розвитку галузі за методикою оцінки рівня економічної безпеки [7]. За даної методики оцінка рівня розвитку галузі за 2006—2008 роки та 2012 рік характеризується рівнем "погано", а 2009—2011 роки рівнем "задовільно" (табл. 1). Найгіршою оцінка у 0,25 балів була у 2006 році, а найкращою у 0,30 балів впродовж 2009—2011 років. Слід відзначити, що за даною методикою в жоден із досліджуваних років вона не відповідала рівню "добре" та "відмінно". Такий стан речей зумовлений особливостями проведення оцінки, які полягають у порівнянні поточних показників з еталонними та корегуванні їх на ваговий коефіцієнт визначений факторним аналізом. Нами з урахуванням наукових напрацювань [2] були визначені такі орієнтовні еталонні показники стану розвитку сфери фізичної культури та спорту Чернівецької області:

— Кадрове забезпечення — кількість тренерів від загальної кількості спортсменів не менше як 2%.

— Матеріально-технічне забезпечення — кількість власних спортивних споруд, відсоток до необхідної кількості в цілому.

— Показник роботи галузі — кількість спортсменів розрядників — не менше 30% від загальної кількості спортсменів.

— Показник роботи галузі — загальна кількість спортсменів в цілому — не менше ніж 50% від кількості населення певної вікової групи.

— Показник роботи галузі — загальна кількість спортсменів "Інваспорту" та охоплених спортивно-оздоровчою роботою — не менше 50% від загальної кількості осіб з особливими потребами.

Відповідно до цих показників та отриманої шляхом порівняння із ними оцінки функціонування сфери фізичної культури та спорту слід відзначити наявність негативних процесів у стані управління галуззю, і в першу чергу, це стосується процесів планування та прогнозування стану розвитку галузі у коротко та довгостроковому періодах у частині визначення цільового компонента діяльності.

До факторного аналізу за показниками сфери фізичної культури та спорту в Чернівецькій області увійшло 16 індикаторів, і за результатами тесту Kaiser-Meyer-Olkin та критерію сферичності Barletta встановлено, що вибірка для проведення факторного аналізу є прийнятною (КМО: 0,785 — задовільна адекватність; В: значення $p < 0,05$) (табл. 2).

У результаті проведеного факторного аналізу було виокремлено три фактори, які здійснювали вплив на розвиток та функціонування галузі із сукупною пояснюваною дисперсією 87,6%. Перший фактор утворили вісім показників, які ми класифікували як фінансово-кадровий та результативний із внеском до сукупної дисперсії 57,6%. Другий фактор ми визначили як результативно-забезпечувальний із пояснюваною дисперсією 16,3%. До змісту третього фактору увійшло три показники із внеском до сукупної дисперсії 13,6%, який ми охарактеризували як організаційно-забезпечувальний. Зміст першого фактору утворили вісім індикаторів, з яких найбільшим факторним навантаженням характеризувались показники результативності, а саме: кількість спортсменів розрядників за олімпійськими видами спорту; кількість спортсменів олімпійських видів спорту; кількість спортсменів розрядників за не олімпійськими видами спорту; загальна кількість тих, хто займається усіма видами спорту. Другою групою індикаторів першого фактору були показники фінансового і кадрового забезпечення. Таке поєднання дає можливість зазначити, що для розвитку галузі мають значення обсяги та якість фінансового та кадрового забезпечення, що в свою чергу, дозволить значно поліпшити показники ефективності функціонування галузі, а саме залучити до занять якомога більшу кількість дітей і молоді, більш ефективно проводити навчально-тренувальний процес. Другий фактор утворили результативні, кадрові, матеріально-технічні показники діяльності галузі, а саме: кількість підготовлених розрядників та осіб, яким присвоєно спортивне звання в підсистемі "Інваспорт"; кількість спортсменів "Інваспорту"; кількість спортивних шкіл; кількість тренерів за видами спорту. Вищезначені показники власної діяльності тісно пов'язані з індикатором забезпечення тренерсько-викладацьким складом, адже досягнення відповідних результатів,

розвиток певних видів спорту, насамперед залежать від якісно-кількісного складу кадрового корпусу. Зміст третього фактору, на нашу думку, доцільно визначати за показником, що характеризує кількість відділень за видами спорту, які культивуються на теренах Чернівецької області. Слід відзначити, що з ним пов'язаний показник наявних власних спортивних споруд, що є логічним поєднанням, адже розвиток нових видів спорту вимагає наявності матеріально-технічної бази, без якої досягнення масовості, і тим більш високих спортивних результатів не можливе (табл. 2).

Визначення інтенсивності впливу показників певних видів забезпечення на показники ефективності діяльності галузі здійснювалось методом статистичних рівнянь залежностей [4]. Так, фінансування галузі у 2012 році як чинник впливу на показник загальної кількості охоплених спортивною роботою по області має залежність у вигляді оберненої параболи із коефіцієнтом стійкості зв'язку 0,95 (табл. 3). У підтвердження наших попередніх даних цей чинник застосовується інтенсивно і його фактичний рівень є більшим від оптимального, який становить 94,4% від фактичного. Це свідчить про необхідність більш раціонального використання грошових ресурсів.

Коефіцієнт стійкості зв'язку між чинником кількості тренерсько-викладацького складу та результуючою ознакою кількості спортсменів складає 0,86, а залежність була логічно-оберненою (табл. 3). Цей чинник навпаки у 2012—2013 роках використовувався не так інтенсивно, і фактичний його рівень був меншим за оптимальний, що дозволяє констатувати необхідність збільшення тренерсько-викладацького складу у наступних періодах.

Інтенсивність використання показника кількості власних спортивних споруд, як чинника впливу на масовість спортивною роботи у 2012—2013 роках була більшою від оптимального рівня, а стійкість зв'язку становила 0,84 (табл. 3). Це обумовлюється зниженням показників результуючої ознаки, і збільшенням показників чинникової, що дозволяє констатувати не ефективне використання наявної матеріально-технічної бази.

Дослідження інтенсивності впливу на результуючу ознаку, а саме: показника кількості підготовлених спортсменів розрядників з боку чинникових ознак виявив, що інтенсивність використання чинника масовості була більшою за оптимальний рівень, а ступінь стійкості зв'язку становила 0,98, що свідчить про зниження якості роботи з наданням переваги кількісним показникам (табл. 3). Значення показників кадрового забезпечення, навпаки, були меншими від оптимального, що свідчить про недостатню інтенсивність використання цього чинника на показник кількості підготовлених спортсменів розрядників, що вимагає вжиття в майбутніх періодах відповідних заходів покращення якості кадрового забезпечення галузі.

Розглядаючи інтенсивність впливу відповідних чинників на результуючу ознаку за підсистемою олімпійського спорту слід відзначити, що не оптимальними до фактичного рівня була чинникові ознаки масовості та кількості тренерсько-викладацького складу (табл. 3). Кількість тренерів була меншою від оптимального рівня, а кількість охоплених спортивно-масовою роботою була

більшою за оптимальний рівень по відношенню до підготовлених спортсменів розрядників, що свідчить про незбалансованість цих показників в пропорційному відношенні і зниження ефективності роботи даної підсистеми.

У підсистемі не олімпійських видів спорту навпаки, відстежується прихований резерв підвищення ефективності роботи в частині збільшення інтенсивності використання чинника масовості охоплених спортивною роботою, який є значно меншим від оптимального рівня, що свідчить про необхідність підвищення ефективності роботи по залученню дітей та підлітків до занять не олімпійськими видами спорту із дотриманням чинної чисельності тренерсько-викладацького складу станом на 2012—2013 роки (табл. 3).

За підсистемою "Інваспорт" спостерігається надмірний ступінь інтенсивності використання чинникових ознак на результуючу, і в першу чергу в кількісній їх складовій, адже їх показники є більшими від оптимальних значень станом на 2012—2013 роки. Це свідчить про зростання витрат кількості ресурсів за видами забезпечення і водночас із зменшенням корисної віддачі від них за результатами праці (табл. 3).

У цілому, аналіз статистичних даних дозволяє констатувати наступні тенденції в розвитку та функціонуванні галузі фізичної культури та спорту в Чернівецькій області:

- динаміка показників власних спортивних споруд та збільшення частки комунальної власності свідчать про збільшення ролі регіонального рівня управління фізичною культурою і спортом, що обумовлює необхідність підвищення ефективності управління наявною матеріально-технічною базою, щодо створення умов для розвитку приватного сектору;

- зменшення питомої ваги спеціалістів керівного апарату з вищою освітою в сфері фізичної культури та спорту вимагає вжиття заходів щодо приведення у відповідність до нормативних вимог якісного стану за освітнім рівнем керівної ланки кадрового корпусу сфери фізичної культури та спорту Чернівецької області;

- динаміка показників масовості спортивною роботи свідчить, що впродовж 2006—2012 років відбувається зменшення кількості молоді, що займається у спортивних секціях за усіма видами спорту, зменшується кількість спортсменів вищої кваліфікації. Усе вище зазначене вимагає підвищення ефективності роботи із залучення дітей та молоді до занять у спортивно-оздоровчих та підготовчих групах, підготовки спортсменів найвищої кваліфікації;

- показник ефективності роботи по підготовці спортсменів розрядників має чітко виражену негативну динаміку, що обумовлено не тільки проблемами демографічного характеру, а й низкою чинників матеріально-технічного, медичного, правового, соціального, фінансового, кадрового забезпечення, що вимагає їх оптимізації;

- негативним показником є наявність тренерсько-го складу без будь-якої освіти в сфері фізичної культури та спорту, частка якого із загальної кількості в досліджуваній період коливалась від 19,3 до 33,1%. Така структура та динаміка досліджуваного показника за освітньо-фаховою компетентністю свідчить про не-

Таблиця 3. Комплексна модель впливу чинників на стан розвитку галузі фізичної культури і спорту за окремими підсистемами та показниками по Чернівецькій області методом статистичних рівнянь залежностей (одночинниковий тренд)

Чинник	Результуюча ознака	Рівняння залежності	Вид залежності	r	Рівні чинників на формування результуючої ознаки на 2014 рік		
					Оптимальний	Фактичний	Оптимальний у % до фактичного
Фінансування сфери фізичної культури і спорту		$Y_t = 14489 \left(1 + 0,319181 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-1}, y_{t-1})}{x_{t-1} y_{t-1}}} \right)$	Обернена ларабела	0,95	24195,3	25628,5	94,4
Кількість тренерсько-викладацького складу	Загальна кількість спортсменів області за усіма підсистемами галузі	$Y_t = \frac{1}{\frac{1}{17172} + 0,0802910885 \times d_{\frac{x_{t-1}}{x_{t-1} y_{t-1}}}}$	ЛОГОЗ №2	0,86	493	486	101,5
Кількість виваних спортивних споруд		$Y_t = 17172 \left(1 - 26,641073 \times d_{\frac{y_{t-1}}{x_{t-1} y_{t-1}}} \right)$	ГОЗ №2	0,84	54	62	88,07
Загальна кількість спортсменів		$Y_t = 7939 \left(1 - 2,0117806 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-2}, y_{t-2})}{x_t y_t}} \right)$	Парабола	0,98	14435	14911	96,8
Загальна кількість тренерів з вищою освіттю	Загальна кількість підготовлених спортсменів розрядників	$Y_t = 5695 \left(1 + 0,897027 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-2}, y_{t-2})}{x_t y_t}} \right)$	Обернена ларабела	0,93	176	171	103,0
Фінансування сфери фізичної культури і спорту		$Y_t = 7939 \left(1 + 0,558283 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-2}, y_{t-2})}{x_t y_t}} \right)$	Обернена ларабела	0,94	25628,5	25628,5	100,0
Загальна кількість спортсменів олімпійських видів	Загальна кількість підготовлених спортсменів розрядників за олімпійськими видами	$Y_t = 6763 \left(1 - 1,900357 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-2}, y_{t-2})}{x_t y_t}} \right)$	Парабол	0,97	12744	13333	95,5
Загальна кількість тренерів олімпійських видів		$Y_t = 6763 \left(1 - 1,078741 \times d_{\frac{y_{t-1}}{x_{t-1} y_{t-1}}} \right)$	ЛОЗ №2	0,87	452	430	105,3
Загальна кількість спортсменів за не олімпійськими видами	Загальна кількість підготовлених спортсменів розрядників за не олімпійськими видами спорту	$Y_t = 1171 \left(1 - 3,138862 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-2}, y_{t-2})}{x_t y_t}} \right)$	Парабола	0,86	1834	1578	116,2
Загальна кількість тренерів за не олімпійськими видами		$Y_t = 1171 \left(1 - 3,117914 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-2}, y_{t-2})}{x_t y_t}} \right)$	Парабола	0,90	56	56	100,0
Загальна кількість спортсменів «інваспорту»	Загальна кількість підготовлених спортсменів розрядників «інваспорту»	$Y_t = 29 \left(1 - 20,199637 \times d_{\frac{(x_t, y_t)(x_{t-2}, y_{t-2})}{x_t y_t}} \right)$	Парабол	0,91	315	325	97,0
Загальна кількість тренерів «інваспорту»		$Y_t = 6 \left(1 + 26,541667 \times d_{\frac{y_{t-1}}{x_{t-1} y_{t-1}}} \right)$	ЛПЗ №1	0,87	15	16	93,3

обхідність удосконалення правового механізму кадрового забезпечення діяльності галузі;

— аналіз фінансового забезпечення свідчить про погіршення стану функціонування галузі в частині погіршення процесів оновлення швидко зношеного інвентарю та приладів, заміни та оновлення спортивного обладнання, і відповідно дає підстави вважати, що коефіцієнт їх зношеності та застарілості є високим. Зменшення частки видатків на спортивну роботу дозволяє констатувати, що більшість календарних спортивно-масових заходів, навчально-тренувальних зборів, проведення змагань не проводиться або не планується до проведення взагалі. Усе вищезазначене обумовлює необхідність покращення механізмів фінансування діяльності сфери фізичної культури та спорту;

— найменша кількість спортивних груп спостерігається за такими відділеннями олімпійських видів спорту, як кінний спорт, стрільба стендова, важка атлетика, велоспорт шосе, плавання, що вимагає розробки відповідних програм щодо розвитку даних видів спорту;

— аналіз показників розвитку не олімпійських видів спорту засвідчив загальну тенденцію до зменшення кількості осіб охоплених спортивною роботою, найгіршими показниками підготовки спортсменів розрядників були за такими видами, як шашки, армреслінг, рукопашний бій тощо. Усе вищезазначене дозволяє зробити висновок про зниження ефективності роботи підсистеми за не олімпійськими видами спорту, зменшення якісних значень показників роботи на фоні сталих показників кадрового, фінансового та інших видів забезпечення свідчить про наявність кризових явищ у системі управління;

— відповідно до проведеної оцінки функціонування сфери фізичної культури та спорту в Чернівецькій області слід відзначити наявність негативних процесів у стані управління галуззю, і в першу чергу, це стосується процесів планування та прогнозування стану розвитку галузі у коротко та довгостроковому періодах в частині визначення цільового компоненту діяльності;

— більшість досліджуваних індексів ефективності діяльності сфери фізичної культури в цілому, а також за окремими підсистемами має негативну динаміку, що обумовлює необхідність розробки відповідних програм розвитку галузі на основі їх врахування;

— застосування програмно-цільового підходу до розвитку сфери фізичної культури та спорту в Чернівецькій області, побудови ефективної системи державного управління функціонуванням та розвитком галузі вимагає врахування усіх факторів та чинників, що впливають на показники результативності діяльності.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМКУ

Подальші наукові дослідження можуть бути спрямовані на розробку методологічних основ формування державного управління розвитком сфери фізичної культури і спорту, обґрунтування засад стратегічного планування та застосування програмно-цільового підходу в розвитку галузі на регіональному рівні.

Література:

1. Гасюк І.Л. Державне управління фізичною культурою та спортом: стан та перспективи розвитку: [мо-

нографія] / І. Л. Гасюк. — Х.: ПП Балюк І. Б., 2011. — 432 с.

2. Гасюк І.Л. Оцінка розвитку фізичної культури і спорту в системі оцінки соціальної безпеки України / І.Л. Гасюк // Інвестиції: практика та досвід. — 2013. — № 16 — С. 120—123.

3. Гасюк І.Л. Фактори впливу на розвиток фізичної культури і спорту на прикладі Хмельницької області / І.Л. Гасюк // Інвестиції: практика та досвід. — 2013. — № 15 — С. 124—129.

4. Кулинич Р.О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку: [навч. посіб.] / Р.О. Кулинич. — К.: Знання, 2007. — 311 с.

5. Наследов А.Д. SPSS: компьютерный анализ данных в психологии и социальных науках: [учеб. пособ.] / А.Д. Наследов. — СПб.: Питер, 2005. — 416 с.

6. Форум: Законодавство України. — 2013. — Документ 3808-12, чинний, поточна редакція від 05.12.2012, підстава 5460-17 — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>. — Верховна Рада України. Закон України "Про фізичну культуру і спорт".

7. Форум: Професійна юридична система. Мега-нау — 2013. — № 60, 02.03.2007, Наказ, Методика, Міністерство економіки України — Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0060665-07> — Міністерство економіки України. Наказ. "Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України".

References:

1. Hasiuk, I.L. (2012), Derzhavne upravlinnia fizychnoiu kul'turoiu ta sportom: stan ta perspektyvy rozvytku [State administration physical culture and sports: a condition and prospects of development], PP Baliuk I.B., Khmel'nyts'kyj, Ukraina.

2. Hasiuk, I.L. (2013), "Assessment of the development of physical culture and sports in the system of estimation of social security of Ukraine", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 16, pp. 120—123.

3. Hasiuk, I.L. (2013), "The factors influencing the development of physical culture and sports on the example of Khmelnytskyi oblast", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 15, pp. 124—129.

4. Kulynych, R.O. (2007), Statystychna otsinka chynnykiv sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku [Statistical estimation of the factors of socio-economic development], Znannia, Kyiv, Ukraina.

5. Nasledov, A.D. (2005), SPSS: komp'iuternyj analiz dannykh v psykhologiyi y sotsyal'nykh naukakh [SPSS: computer analysis of the data in psychology and social Sciences], SPb, Sankt-Peterburh, Rossyia.

6. Legislation Of Ukraine, (2013), The Verkhovna Rada Of Ukraine. The law of Ukraine "On physical culture and sport", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12> (Accessed 15 Dec. 2013).

7. Professional legal system. Mega-NAU (2013), Order Technique, Ministry of economy of Ukraine "On approval of Methodology for calculation of the level of economic security of Ukraine", available at: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0060665-07> (Accessed 25 Dec. 2013).

Стаття надійшла до редакції 18.01.2014 р.